

Otázky a odpovědi – pořízení letounů Embraer C-390 Millennium

Kolik strojů pořizujeme a od jakého výrobce?

Koupit chceme dva letouny Embraer C-390 Millennium od brazilského dodavatele Empresa Brasileira de Aeronáutica S.A.

Proč potřebujeme střední transportní letouny? A proč konkrétně Embraery C-390?

Česká armáda dlouhodobě potřebuje posílit schopnost přepravovat na delší vzdálenosti těžší a objemnější náklady nebo zajistit převoz lidí. A to i do krizových oblastí, jak nám ukázala například evakuace z Afghánistánu nebo ze Súdánu. Letouny C-295 CASA nemají dostatečný dolet a stroje A-319CJ nejsou vybaveny systémem vlastní ochrany, který by jim zajišťoval bezpečnost v rizikových oblastech. Nejsou ani přizpůsobeny k provozu na nepevněných letištích.

Zároveň České republice chybí další schopnosti, jako je například hašení za letu, přeprava většího počtu zraněných nebo možnost tankování za letu. Na základě zpracované analýzy je pro Armádu ČR nejvhodnějším řešením stroj s přepravní kapacitou 25 tun. Pořizované letouny mají kapacitu 27 tun.

Potřebnost středních transportních letounů podtrhla zhoršená bezpečnostní situace ve světě. Ruská invaze na Ukrajinu zvýšila tlak na to, aby česká armáda získala potřebné schopnosti co nejdříve.

K čemu by se měly stroje používat?

Kromě zmíněné přepravy většího počtu lidí nebo těžších a objemnějších nákladů na delší vzdálenosti mohou být letouny C-390 používány ke všem druhům vzdušných výsadek osob, ale také k padákovému shozu nákladu v kontejnerech či na paletách. Stroje jsou také schopny přepravovat i těžší bojovou techniku.

Kromě letadel objednáváme i rozsáhlé doplňkové vybavení, které umožní plnit letounům úkoly zvláštního charakteru. Je jím zejména modul pro vzdušné hašení za letu. Česká republika tak získá významnou pomoc při zvládání rozsáhlých požárů. Požárů v posledních letech v Evropě zásadně přibývá a vzdušných hasicích kapacit je nedostatek.

K letounům dále kupujeme modul, který umožní tankování za letu, a to v režimu „výdej“ i „příjem“. Jde o další z důležitých schopností, které armáda potřebuje.

Součástí zakázky jsou dále modul pro transport pacientů, a to včetně možnosti umístění lehátek pro pacienty vyžadující intenzivní péči, přídavné palivové nádrže pro prodloužení doletu, systém vlastní ochrany pro operace v nebezpečném prostředí (tedy ochranu před protiletectkými řízenými střelami a systémy pro detekci zdrojů radiotechnických signálů), systém pro výdej paliva na zemi FARP a modul pro operace Search and Rescue. Letadla také

budou mít vybavení pro přepravu cestujících ve vyšším standardu a GPS Repeater pro speciální síly.

Co je předmětem zakázky?

Kromě samotných letadel a výše zmíněných modulů a speciálního vybavení od výrobce získáme také pozemní vybavení i počáteční dodávky náhradních dílů, spotřebního materiálu a výcvikových zařízení. V rámci zakázky bude také provedeno školení létajícího i pozemního personálu. Součástí je i podpora při provedení vojenských zkoušek.

Co všechno je schopen letoun přepravit?

Dokáže transportovat až 26 tun nákladu. Případně je schopen pojmout 80 cestujících nebo 64 plně vyzbrojených výsadkářů. Dolet se stejně jako u všech transportních strojů liší v závislosti na hmotnosti přepravovaného nákladu. Plně naložený letoun (26 tun) má dolet 2000 kilometrů, s nákladem 23 tun pak 2720 kilometrů a s nákladem 14 tun 5020 kilometrů. Maximální dolet pak činí přes 6000 km, s přídatnými nádržemi až 8000 km.

Embraer C-390 je rovněž schopený operovat na letištích s nezpevněnou dráhou.

Jakou cenu Česko za letouny zaplatí?

Česká republika letouny pořídí za podobných podmínek jako další spojenecké země. Cena za samotná letadla je podle dostupných informací, které podléhají obchodnímu tajemství, srovnatelná nebo dokonce lepší, než kolik zaplatily jiné země, které často objednávaly vyšší počet letounů. Nad rámec pořízení samotných letounů Ministerstvo obrany nakupuje řadu doplňkového vybavení, které umožní naplno využít schopnosti letadla a které v současné době Česká republika zásadně postrádá. Jde například o schopnost hašení ze vzduchu, modul pro transport pacientů nebo tankování za letu. Součástí zakázky je také pořízení pozemního vybavení, počáteční dodávky náhradních dílů nebo školení personálu. Celková cena zakázky včetně samotných letounů i veškerého doplňkového vybavení je 11,3 miliardy korun bez DPH, v částce je započítána i kurzová rezerva. „Jsem přesvědčena, že se podařilo dojednat maximálně možné výhodné podmínky,“ zdůraznila ministryně Černochová.

Letos počítáme se zálohovou platbou ve výši osm miliard korun, díky čemuž dostaneme první stroj už příští rok.

Bude součástí dohody průmyslová spolupráce s českými firmami?

Ano, stejně jako u dalších významných zakázek zadávaných zahraničním dodavatelům je naší důležitou prioritou zapojení českých firem. O průmyslové spolupráci zástupci Ministerstva obrany s výrobcem jednali opakovaně. Zapojeny do ní budou především státní podnik LOM Praha a společnost Aero Vodochody Aerospace.

Zapojení českého obranného průmyslu je zaručeno Dohodou o průmyslové spolupráci, kterou Ministerstvo obrany uzavřelo s výrobcem ve středu 2. října. Ve stejný den brazilská společnost uzavřela dohody i se zmiňovanými českými firmami. Předpokládaná výše programu průmyslové spolupráce je více než 82,3 milionů USD. Projekty se týkají rozšíření stávající výroby v podniku Aero Vodochody Aerospace a spolupráce státního podniku LOM Praha na zajištění životního cyklu pořizovaného letounu. Embraer bude zároveň spolupracovat s univerzitami v ČR v oblasti autonomních prostředků a létání.

Do kdy bude podepsána smlouva?

Uzavření smlouvy plánujeme v nejbližších týdnech, stát by se tak mělo do konce listopadu.

Kdy budou letadla dodána?

Letadla potřebujeme kvůli zhoršené bezpečnostní situaci co nejdříve. Díky vstřícnému jednání výrobce se podařilo domluvit, že první stroj by Česká republika mohla dostat už příští rok. Další pak v roce 2027 nebo 2028.

Jaké varianty jste zvažovali?

Studie proveditelnosti zvažovala dvě alternativy, a to letadla Airbus A400M Atlas a stroje Lockheed Martin C-130J Super Hercules. Protože je studie proveditelnosti utajovaný dokument, nemůžeme bohužel uvést její závěry. Jako nejvhodnější řešení pro Armádu ČR ale vyšlo pořízení brazilských strojů Embraer.

Které země Embraer C-390 Millennium provozují?

Ve výzbroji je již mají Brazílie a Portugalsko, první stroj již dostalo Maďarsko. Pořizují je i Rakousko, Nizozemsko a Jižní Korea, o nákupu uvažuje také Švédsko. Díky tomu, že letadla budou používat i další země ve střední Evropě, nabízí se spolupráce například při opravách.